

ŠKOLSKA RAZINA NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2024./2025.

Razred ili kategorija natjecanja: 3. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Školskoga povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Školsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Školskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo ispravaka odgovora u tim česticama. Netočno se riješeni zadatci, naknadno ispravljeni odgovori i odgovori napisani u zagradama te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

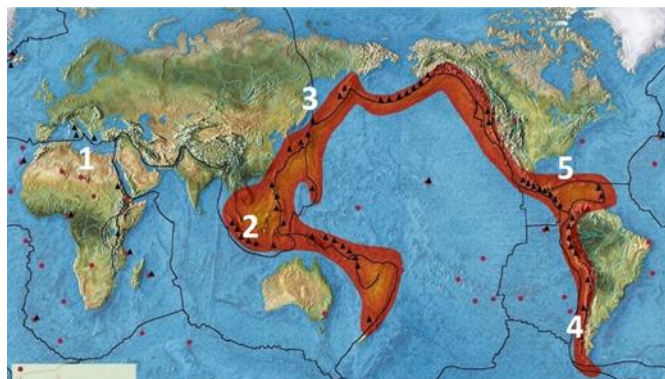
Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Školsko povjerenstvo.

PRVA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

- 1** **1.** Od triju otoka prikazanih na fotografijama, jedini je umjetni otok prikazan na fotografiji označenoj brojem _____.
- 3** **2.** Djelovanjem tektonskih procesa kolizije litosfernih ploča i procesa glacioeustatizma nastao je otok prikazan na fotografiji označenoj brojem _____, dok je magmatizam na granici dviju litosfernih ploča utjecao na nastanak otoka prikazanoga na fotografiji označenoj brojem _____. Otok najugroženiji recentnim procesima izdizanja morske razine uslijed klimatskih promjena prikazan je na fotografiji označenoj brojem _____.
- 2** **3.** U kojim se dvama morima nalaze sva tri otoka prikazana na fotografijama? Zaokružite slova ispred točnih odgovora. Dva su točna odgovora.
- a) u Baltičkome moru b) u Egejskome moru c) u Jadranskom moru
- d) u Mramornome moru e) u Sjevernome moru

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE TEMATSKE KARTE I FOTOGRAFIJE.

- 1** **4.** Ime je prostora na priloženoj tematskoj karti označenoga crvenom bojom _____.

3 **5.** Prostori s najpovoljnijim uvjetima za razvoj organogenoga tipa obale prikazanoga na fotografiji, na priloženoj su tematskoj karti označeni brojevima _____ i _____.

Naziv je toga tipa organogene obale _____.

1 **6.** Koji je među navedenim oblicima gospodarskoga iskorištavanja mora najveća opasnost za organogeni tip obale s priložene fotografije? Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

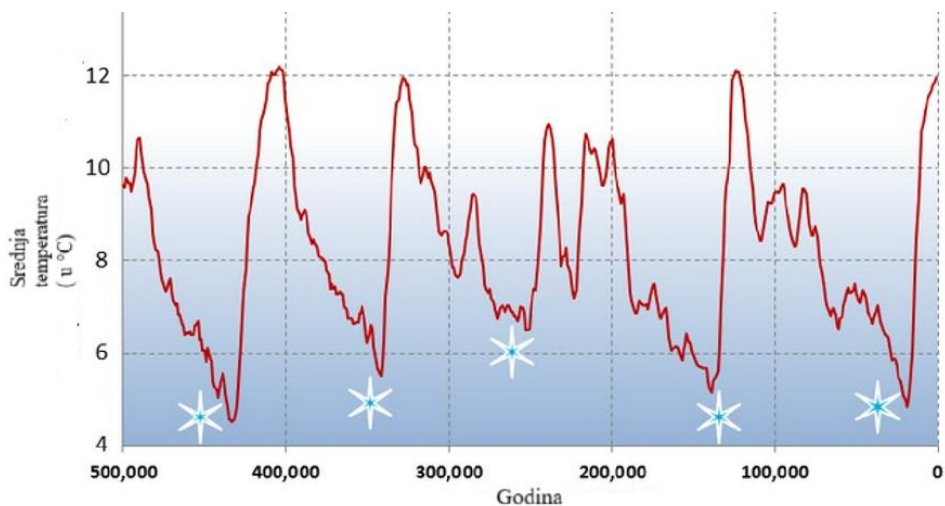
a) akvakultura b) ribolov c) podvodni ribolov d) proizvodnja plina

2 **7.** Poredajte razvojne stupnjeve tipa organogene obale s priložene fotografije tako da slovo uz opis najranijeg razvojnog stupnja upišete na crtu uz broj jedan, a slovo uz opis najkasnijeg razvojnog stupnja na crtu uz broj četiri.

a) akumulacija sedimenta b) gusta mreža korijenja
c) obrastanje hidrofilnim raslinjem d) širenje obale

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU DIJAGRAMA GLOBALNE SREDNJE TEMPERATURE ZRAKA TIJEKOM PLEISTOCENA. U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I ODVOJENI KOSIM CRTAMA U CIJELOSTI ZAOKRUŽITE ONE POJMOVE KOJI SU TOČNI.

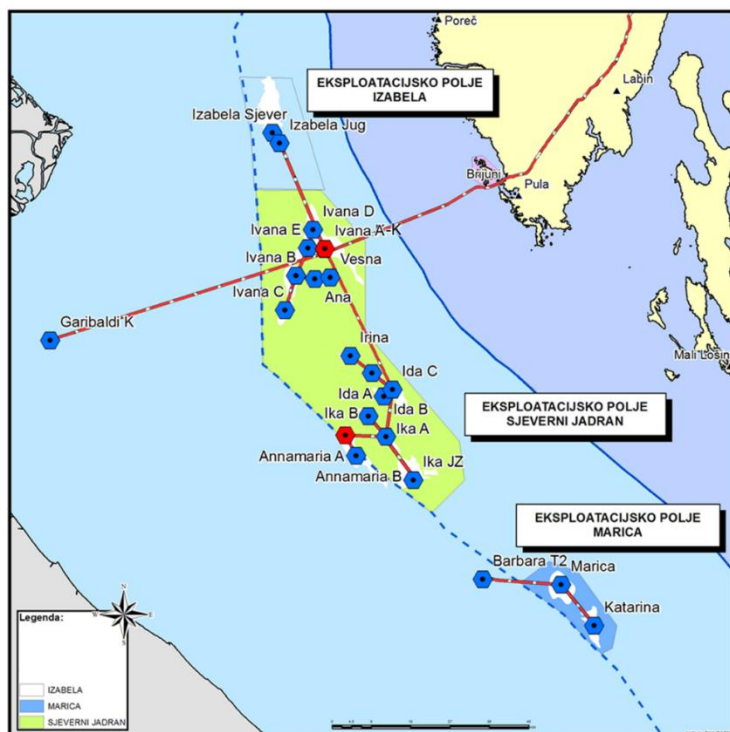
2 **8.** Pleistocen je epoha **tercijara/kvartara** tijekom koje je došlo do izmjene glacijala i interglacijala. Posljednji glacijal počeo je prije oko **130 tisuća / 70 tisuća** godina i zvao se **Riss/Würm**. Ime je dobio prema **oronimu/hidronimu**.

**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE I
TEMATSKE KARTE.**

3 9. Priložena tematska karta prikazuje lokacije odobalnoga (*offshore*) crpljenja energenta čiji je naziv _____.

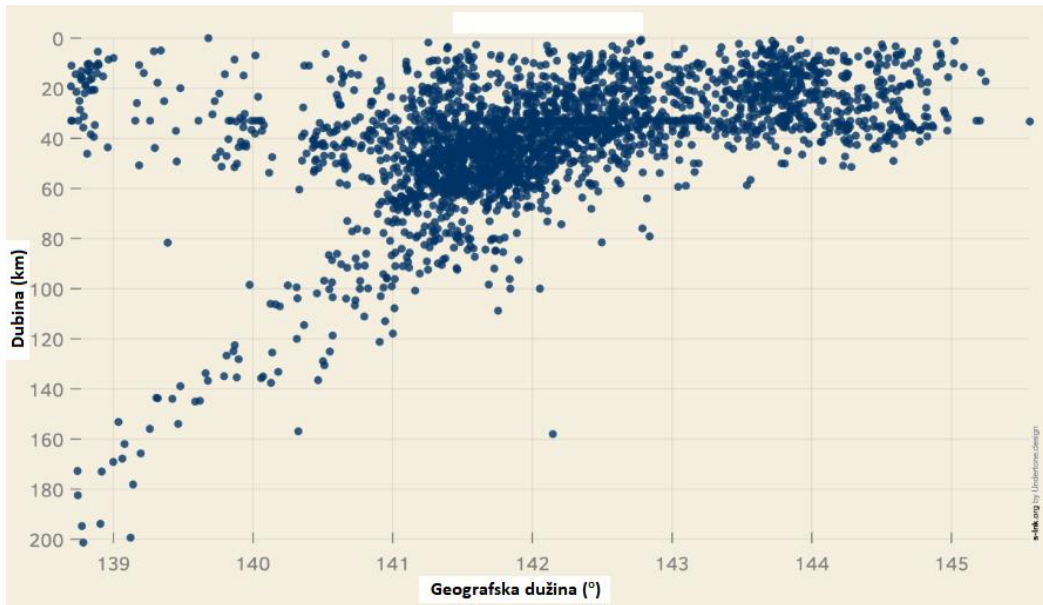
Naziv je postolja s nadgrađem namijenjenoga za bušenje morskoga dna radi istraživanja ili proizvodnje energenata _____, a većinom takvih građevina s priložene karte upravlja tvrtka (kompanija) čije je ime _____.

1 10. S obzirom na pomorsko pravo, samo se eksploatacijska postrojenja Barbara T2 i Garibaldi K nalaze izvan granica pojasa unutar kojega Republika Hrvatska ima suverena prava istraživanja i iskorištavanja prirodnih resursa morskoga dna i podzemlja. Naziv je tog pojasa _____.

2 11. Na priloženoj tematskoj karti zaokružite eksploatacijsko postrojenje čija je havarija 2020. godine izazvala potencijalnu ekološku ugrozu i zabrinutost udruga za zaštitu prirode, a morski pojas unutar kojega Republika Hrvatska ima puni suverenitet na zračni prostor, stup morske vode, morsko dno i podzemlje označite okomitim crtama.

**SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU DIJAGRAMA HIPOCENTARA
POTRESA NA 37° I 38° SJEVERNE GEOGRAFSKE ŠIRINE. ZADATKE RIJEŠITE
ZAKRUŽIVANJEM SLOVA ISPRED TOČNOGA (TOČNIH) ODGOVORA.**

1 ☐ **12.** Na kojemu su prostoru prikupljeni podatci prikazani na priloženome dijagramu?
Jedan je točan odgovor.

- a) obala Kalifornije b) Japansko otočje c) Tibetska visoravan d) središnji Atlantik

2 ☐ **13.** Što se događa s Tihooceanskom pločom, a što se može zaključiti iz rasporeda
hipocentara na dijagramu? Jedan je točan odgovor.

- a) izvija se stvarajući Japanske otoke b) njezina subdukcija c) njezina divergencija
d) njezina transformacija e) oblikuje srednjooceanski hrbat

Koje je ime dubokomorskog jarka koji nastaje u ovoj zoni? _____

**U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽITE POJMOVE IZ LIJEVOGA I POJMOVE IZ
DESNOGA STUPCA UPISOM PRIPADAJUĆEGA BROJA IZ DESNOGA STUPCA NA
CRTU U LIJEVOME STUPCU. DVA SE POJMA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU
POVEZATI.**

3 ☐ **14.** Povežite dijelove morskog dna s pripadajućim otocima.

granica litosfernih ploča _____

vruća točka (*hotspot*) _____

granica litosfernih ploča i vruća točka (*hotspot*) _____

1) Bali

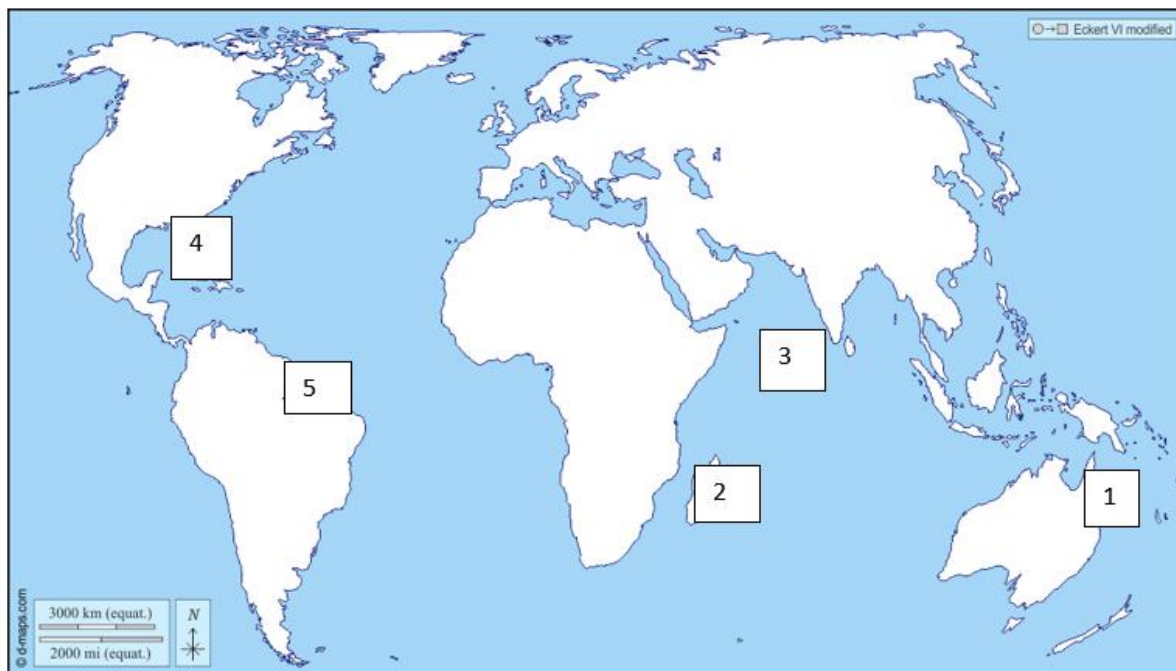
2) Havaji

3) Island

4) Kalimantan

5) Korzika

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE I FOTOGRAFIJA.

2 **15.** Koji je naziv procesa koji je jedna od posljedica globalnoga zatopljenja vidljivoga na fotografiji označenoj slovom A?

_____. Kojim je brojem na priloženoj geografskoj karti označen UNESCO-ov lokalitet kojemu prijeti devastacija zbog tog procesa? _____

2 **16.** Koji je naziv meteorološke pojave čijem nastanku pogoduju sve topliji oceani i višak vodene pare u atmosferi, a vidljiva je na fotografiji označenoj slovom B? _____

Koje je ime dobio primjer ove meteorološke pojave koji je u listopadu 2024. godine pogodio područje označeno na priloženoj karti brojem 4? _____

1 **17.** Koja je otočna država smještena u Indijskome oceanu iznimno ugrožena podizanjem razine mora kao jednom od posljedica globalnoga zatopljenja? _____

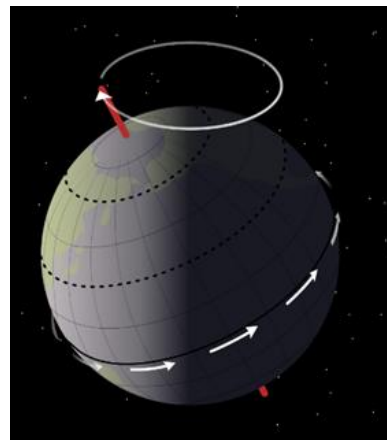
Kojim je brojem označena ta država na priloženoj karti? _____

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA.

2	

18. Kako nazivamo astronomsku pojavu prikazanu na crtežu? _____ polova

Koji je poznati znanstvenik povezao klimatske promjene s promjenom kuta prilikom gibanja prikazanoga na crtežu, ekscentričnosti Zemljine orbite i promjenom nagiba Zemljine osi?

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE POMOĆU PRIKAZANE ILUSTRACIJE.
ZAOKRUŽITE SLOVA ISPRED DVAJU TOČNIH ODGOVORA.

2	

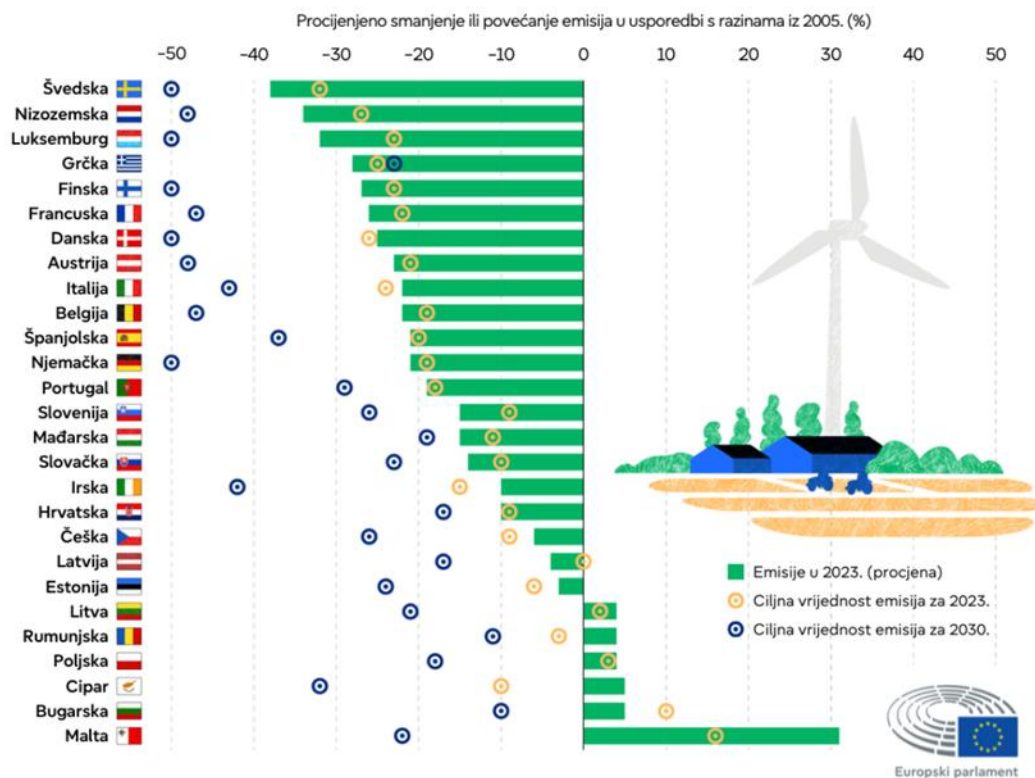
19. Koje su dvije tvrdnje točne za proces prikazan na ilustraciji?

- a) Najzastupljeniji plin u atmosferi koji uzrokuje ovaj proces jest ugljikov monoksid.
- b) Na ovaj proces utječe i ozon čije nakupljanje u stratosferi šteti ljudskom zdravlju.

- c) Čovjek je najviše utjecao na ovaj proces povećavši koncentracije ugljikova dioksida u atmosferi.
- d) Bez ovog procesa globalna temperatura Zemljine površine bila bi niža od 0 °C.
- e) Na ovaj proces utječu i klorofluorougljici (CFC) koje možemo naći u prirodnom stanju u oceanskom dnu.

**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU DIJAGRAMA EMISIJE I CILJEVA
EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA PO DRŽAVAMA EU-a.**

3

20. Koje je ime države koja je prema procjeni emisije stakleničkih plinova za 2023. godinu premašila svoj postavljeni cilj emisije stakleničkih plinova za 2030. godinu?

_____.

Koje je ime države koja je prema procjeni za 2023. godinu ostvarila najveće smanjenje emisije stakleničkih plinova u odnosu na 2005. godinu? _____.

Koje je ime države koja ima najmanje smanjenje ciljne vrijednosti emisije stakleničkih plinova do 2030. godine? _____

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE, FOTOGRAFIJE I SHEME.

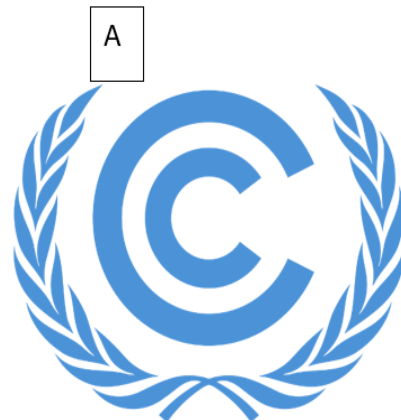
2	
---	--

21. Koje je ime temeljnoga međunarodnoga sporazuma o smanjenju globalnoga zatopljenja potpisanoga 1992. godine, a čiji je logo na prilogu A?

Kojim je brojem na karti označena država u čijemu je gradu potpisan taj sporazum? _____

1	
---	--

22. Kojim je brojem označena država u čijemu je gradu potpisan protokol koji je Hrvatska ratificirala tek 2007. godine? _____

1 **23.** U kojoj je državi potpisan sporazum čiji je program prikazan na prilogu B? (upišite ime države)

Kojim je brojem na karti označena ova država?

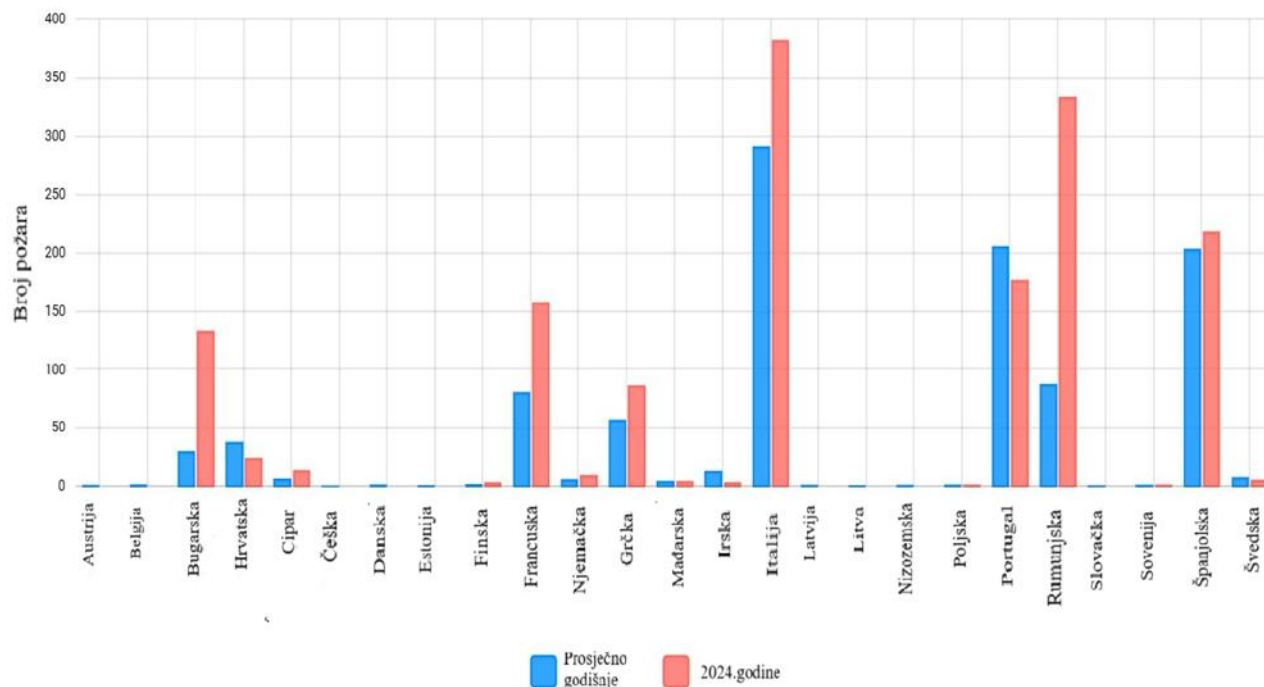
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU FOTOGRAFIJA KOJE POKAZUJU PRIMJERE KLIMATSKOGA AKTIVIZMA.

2 **24.** Borbu protiv kojega antropogenoga procesa uzročnika povećanja stakleničkih plinova potiče klimatski aktivizam prikazan na fotografijama 1 i 2?

Koje je ime države koju je pogodio val prosvjeda prikazanih na fotografiji 2 tijekom mandata predsjednika Jaira Bolsonara?

**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA
UČESTALOSTI POJAVE POŽARA U DRŽAVAMA EUROPSKE UNIJE (NA
POVRŠINAMA OD Približno 30 ha i VEĆIMA).**

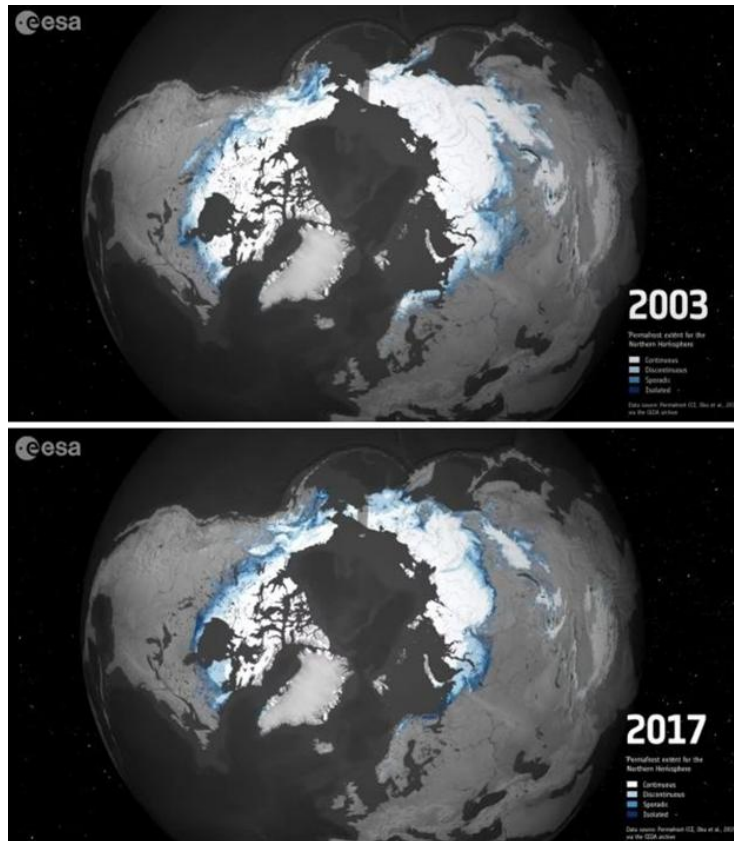

3 25. Država koja je prema priloženome dijagramu imala najveće odstupanje u apsolutnom broju požara 2024. u odnosu na godišnji prosjek broja požara jest _____.

Država koja ima najveći prosječni godišnji broj požara, a da je pritom 2024. imala manji broj požara od svojega godišnjeg prosjeka jest _____.

Velika geografska regija Europe koja ima najveći broj država s prosječnim godišnjim brojem požara većim od 50 jest _____.

**POSLJEDNJI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRIKAZANIH SATELITSKIH
SNIMAKA. ZAOKRUŽITE SLOVA ISPRED DVAJU TOČNIH ODGOVORA.**

2 26. Što su od navedenoga posljedice procesa prikazanoga na fotografiji?

- a) oslobađanje metana i ugljikova dioksida
- b) poboljšanje kakvoće terena za gradnju prometne infrastrukture
- c) oslobađanje freona
- d) smanjenje prinosa poljoprivrednih usjeva
- e) nastanak klizišta